

Slovenskí farmári budú protestovať proti mliečnej politike EÚ

Slovenskí farmári budú v pondelok 7. septembra protestovať pred budovou Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku proti politike Európskej únie (EÚ) vedenej v súčasnosti voči farmárom v oblasti výroby mlieka. Podľa predsedu Slovenského zväzu prvovýrobcov mlieka Alexandra Pastoreka slovenskí farmári svojím protestom podporia masový protest európskych farmárov v Bruseli, kde sa v ten istý deň uskutoční mimoriadne zasadnutie Rady EÚ pre poľnohospodárstvo. Ministri budú diskutovať o riešeníach a opatreniach v prospech oživenia sektoru mlieka a mliečnych výrobkov.

"Slovenská výbušnosť nie je taká ako francúzska, tí sa skôr odhodlajú k štrajkom, čo poznáme aj z minulosti. No aj slovenskí farmári sa pripravujú na určité vyjadrenie svojho nesúhlasu so súčasným stavom, ktorý je veľmi škodlivý voči farmárom," potvrdil pripravovaný protest Pastorek. Podľa jeho slov EÚ vyrába v súčasnosti oveľa viac mlieka, ako potrebuje, čo sa prejavuje na jeho klesajúcich cenách, ktoré sa dostali pod výrobné náklady. *"Tých 500 farmárov, ktorí na Slovensku vyrábajú mlieko, situáciu v únii neovplyvní, no môžeme sa pridať k ostatným kolegom na európskej úrovni,"* skonštatoval Pastorek.

Európska únia v súčasnosti vyprodukuje ročne 150 miliárd litrov mlieka na 500 miliónov občanov, čo predstavuje 300 kilogramov mlieka na jedného občana. Spotreba na Slovensku pritom dosahuje 160 kilogramov ročne na obyvateľa. *"Tento stav spôsobilo zrušenie mliečnych kvót k 30. marcu tohto roka v rámci EÚ. Mliečne kvóty platili 30 rokov, zrušili sa z večera do rána. Od 1. apríla si môže každý vyrábať, koľko mlieka chce. Vlni boli ceny surového kravského mlieka priaznivé, preto sa farmári usilovali dodať na trh čo najviac. Plus k tomu prišiel zákaz vývozu na ruský trh a Čína o polovicu znížila odber najmä sušeného mlieka z krajín EÚ,"* zdôvodnil súčasný stav Pastorek.

Slovenskí farmári v súčasnosti dostanú za kilogram surového kravského mlieka priemerne 26 centov, výrobné náklady sa pohybujú od 35 do 40 centov. Štátna podpora z prvého piliera na kilogram mlieka vychádza pri priemernej úžitkovosti na 3,7 centa. Túto podporu dostane každý farmár. Druhou formou podpory prostredníctvom projektov môžu farmári získať ďalších 1,9 centa na kilogram mlieka. Túto podporu však nezískajú všetci farmári, podmienená je podaním projektu a splnením požiadaviek. *"Ak bude mať chovateľ šťastie a dokáže splniť požiadavky welfare, dostane spolu 5,6 centa na kilogram mlieka. Ak šťastie mať nebude, dostane len tých 3,7 centa. Straty farmárov na kilogram vyrobeného mlieka sa pritom pohybujú od 10 do 15 centov,"* skonštatovala výkonná riaditeľka Slovenského zväzu prvovýrobcov mlieka Margita Štefániková. Podpory zatiaľ vyplatené neboli.

Nátlaková protestná akcia farmárov v Bruseli má podľa slov predsedu Európskej mliečnej rady Romualda Schrabera upozorniť ministrov na vážnosť situácie, do ktorej sa farmári dostali vinou politických rozhodnutí. Európska mliečna rada požaduje od ministrov pôdohospodárstva okamžité zavedenie krízového nástroja, takzvaného Programu pre trhovú zodpovednosť. Tento nástroj vyvinula mliečna rada a navrhuje pre obdobie krízy konkrétne postupy, ako zabrániť krízam v mliečnom sektore.

TASR